A TANÁCS (EU) 2023/702 HATÁROZATA

(2023. március 21.)

a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságban egy elfogadandó határozat, valamint megteendő ajánlások és együttes és egyoldalú nyilatkozatok tekintetében az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 50. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 218. cikke (9) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Unió az (EU) 2020/135 tanácsi határozat ([1]) révén megkötötte a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodást (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás), és a megállapodás 2020. február 1-jén hatályba lépett.

(2) A kilépésről rendelkező megállapodás 164. cikke (5) bekezdésének d) pontja felhatalmazza a 164. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott vegyes bizottságot, hogy – kivéve a kilépésről rendelkező megállapodás első, negyedik és hatodik részével kapcsolatban – az említett megállapodást módosító határozatokat fogadjon el, feltéve, hogy az ilyen módosítások a hibák kijavítása, a kihagyások vagy más hiányosságok kezelése, illetve a megállapodás aláírásakor előre nem látott helyzetek kezelése érdekében szükségesek, továbbá feltéve, hogy az ilyen határozatok nem módosítják az említett megállapodás lényeges elemeit.

(3) A 166. cikk (1) bekezdése hatáskörrel ruházza fel a vegyes bizottságot arra, hogy határozatokat fogadjon el valamennyi olyan kérdésben, amelyek tekintetében az említett megállapodás így rendelkezik, és megfelelő ajánlásokat tegyen az Unió és az Egyesült Királyság számára. A kilépésről rendelkező megállapodás 166. cikkének (2) bekezdése értelmében a vegyes bizottság által elfogadott határozatok kötelező erejűek az Unióra és az Egyesült Királyságra nézve, és az Uniónak és az Egyesült Királyságnak végre kell hajtania az említett határozatokat, amelyek a kilépésről rendelkező megállapodással azonos joghatással bírnak. A kilépésről rendelkező megállapodás 166. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlásokat közös megegyezéssel kell megtenni.

(4) A kilépésről rendelkező megállapodás 182. cikkének megfelelően az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: a jegyzőkönyv) az említett megállapodás szerves részét képezi.

(5) Helyénvaló, hogy az Unió és az Egyesült Királyság a vegyes bizottságban együttes nyilatkozatot tegyen arról, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás szerinti kapcsolataik során adott esetben – a jogbiztonság követelményeivel összhangban – a módosított jegyzőkönyvre „Windsori Keretmegállapodás”-ként fognak hivatkozni, és hogy a belső jogszabályaikban ugyanúgy hivatkozhatnak a módosított jegyzőkönyvre.

(6) Tekintettel az Észak-Írországban fennálló sajátos körülményekre, rendelkezni kell arról, hogy az Uniónak és az Egyesült Királyságnak minden tőle telhető erőfeszítést meg kell tennie annak biztosítására, hogy az Észak-Írország és az Egyesült Királyság más részei közötti kereskedelem egyszerűsítése – összhangban Észak-Írország azon helyzetével, hogy az említett jegyzőkönyvnek megfelelően az Egyesült Királyság vámterületének részét képezi – egyedi rendelkezéseket foglaljon magában az Egyesült Királyság belső piacán belüli áruszállításra vonatkozóan, amennyiben az árukat Észak-Írországon belüli végső fogyasztásra vagy végső felhasználásra szánják, és amennyiben érvényben vannak az Unió belső piaca és vámuniója integritásának védelméhez szükséges biztosítékok. Következésképpen a jegyzőkönyvet ennek megfelelően módosítani kell.

([1]) A Tanács (EU) 2020/135 határozata (2020. január 30.) a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás megkötéséről (HL L 29., 2020.1.31., 1. o.).

(7) Az Uniónak tudomásul kell vennie az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban teendő egyoldalú nyilatkozatot, amely meghatározza az Észak-Írországból az Egyesült Királyság más részeibe irányuló áruszállítás tekintetében általa bevezetni kívánt gyakorlatot.

(8) Az Uniónak tudomásul kell vennie az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban teendő egyoldalú nyilatkozatot, amely meghatározza a piacfelügyeleti és jogérvényesítési tevékenységek tekintetében általa bevezetni kívánt gyakorlatot.

(9) Biztosítani kell a megerősített együttműködést az Egyesült Királyság és az Unió hatóságai között, valamint adott esetben az Egyesült Királyság és a tagállamok hatóságai között annak érdekében, hogy a tervezett egyedi rendelkezéseket hatékony piacfelügyeleti és jogérvényesítési tevékenységgel támasszák alá. A vegyes bizottságnak ezért ajánlást kell tennie, amely rendelkezik az ilyen megerősített együttműködésről, és meghatározza, hogy az együttműködés magában foglalhat tudásmegosztást, információcserét, gazdasági szereplőkkel való együttműködést és közös tevékenységet.

(10) Figyelembe véve az Észak-Írországban fennálló sajátos körülményeket, ideértve azt, hogy az Egyesült Királyság belső piacának szerves részét képezi, a jegyzőkönyv 3. mellékletében bizonyos módosításokat kell tenni. Az említett módosítások alkalmazása nem vezethet adócsalási kockázatokhoz vagy a verseny esetleges torzulásához. Az említett módosítások Észak-Írországban történő végrehajtása, és különösen a harmadik területekről vagy harmadik országokból importált termékek távértékesítésére vonatkozó különös szabályozás végrehajtása sem nem jelenthet kockázatot az Unió belső piacára és az Egyesült Királyság belső piacára nézve, sem nem róhat indokolatlan terhet az Észak-Írországban működő vállalkozásokra. A jegyzőkönyv 3. mellékletében már felsorolt egyes jogi aktusok Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban történő alkalmazása körének egyértelművé tétele érdekében, az említett mellékletet két megjegyzéssel kell kiegészíteni. A további esetleges hiányosságok vagy előre nem látható körülmények kezelése céljából és annak biztosítása érdekében, hogy az említett mellékletet bármikor ki lehessen egészíteni egyéb megjegyzésekkel, amelyek pontosítják a 3. mellékletben felsorolt uniós jogi aktusok Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban történő alkalmazásának módját, rendelkezni kell az ilyen lehetőségről.

(11) Az Uniónak és az Egyesült Királyságnak a vegyes bizottságban együttes nyilatkozatot kell tennie az Unió belső piacára nézve kockázatot nem jelentő árukra vonatkozó héarendszerről és a határokon átnyúló visszatérítésekre vonatkozó héaszabályozásról. Az említett nyilatkozattal az Unió és az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalna arra, hogy megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a jegyzőkönyv 3. mellékletében felsorolt egyes jogi aktusok alkalmazási körét pontosító megjegyzésekkel egészítsék ki a mellékletet. Az első megjegyzés a 2006/112/EK tanácsi irányelvben ([2]) meghatározott adómértékek alkalmazására vonatkozna, és tartalmazná azon áruk jegyzékét, amelyek jellegüknél és kínálati feltételeiknél fogva végső fogyasztás tárgyát képeznék Észak-Írországban, és amelyek esetében a különböző adómértékek alkalmazása nem váltana ki negatív hatást az Unió belső piacán adócsalási kockázatok vagy a verseny esetleges torzulása formájában. Az Uniónak és az Egyesült Királyságnak azt is jeleznie kell, hogy kész rendszeresen értékelni és felülvizsgálni az ilyen jegyzéket. A második megjegyzés a jegyzőkönyv 8. cikkében említett, az alkalmazandó uniós jog szerinti határokon átnyúló visszatérítésekre vonatkozó jelenlegi héaszabályozást érintené.

(12) A jegyzőkönyv 8. cikke hatékonyságának biztosítása érdekében az Uniónak és az Egyesült Királyságnak információcserét kell folytatnia, és strukturált módon meg kell vitatnia a jegyzőkönyv 8. cikkének végrehajtása és alkalmazása nyomán felmerülő bármely kérdést, beleértve az Unióban és az Egyesült Királyságban az árukra vonatkozó héa és jövedéki adó területén alkalmazandó jogszabályi keretben tervezett fontos változásokat. Ezért helyénvaló, hogy egy vegyes bizottsági határozat úgy rendelkezzen, hogy az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv végrehajtásával kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó szakbizottság (a továbbiakban: a szakbizottság) megerősített koordinációs mechanizmusként rendkívüli üléseket tart, hogy lehetővé tegye az Unió és az Egyesült Királyság számára a héa és a jövedéki adó területén a jegyzőkönyv működésével kapcsolatos bármely kérdés azonosítását és megvitatását, és szükség esetén megfelelő intézkedések javasolását.

([2]) A Tanács 2006/112/EK irányelve (2006. november 28.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (HL L 347., 2006.12.11., 1. o.).

(13) A jegyzőkönyv 10. cikke (1) bekezdése alkalmazási körének további pontosítása érdekében helyénvaló, hogy az Unió és az Egyesült Királyság közös értelmezést alakítson ki arra vonatkozóan, hogy az Egyesült Királyság hatóságai által nyújtott állami támogatások milyen feltételek mellett tartozhatnak a 10. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, nevezetesen az Észak-Írországgal való tényleges és közvetlen kapcsolatra tekintettel. Ezért helyénvaló, hogy az Unió és az Egyesült Királyság e célból együttes nyilatkozatot tegyen a vegyes bizottságban.

(14) Egy olyan helyzet kezelése érdekében, amikor a jegyzőkönyvben említett valamely jogi aktust módosító vagy felváltó konkrét uniós jogi aktus jelentősen megváltoztatja a módosítás vagy felváltás előtt alkalmazandó jogi aktus tartalmát vagy hatályát, és amikor az így módosított vagy felváltott uniós jogi aktus Észak-Írországban való alkalmazása az észak-írországi közösségek mindennapi életére jelentős és feltételezhetően tartósan fennálló hatást gyakorolna, vészfékmechanizmust szükséges létrehozni, amely lehetővé teszi az Észak-írországi Nemzetgyűlés legalább két pártból kikerülő 30 tagja (az elnök és az elnökhelyettesek kivételével) számára, hogy – a jegyzőkönyvet módosító tervezett vegyes bizottsági határozathoz csatolt, az Egyesült Királyság kormánya, Írország kormánya és a többpárti tárgyalások egyéb résztvevői között 1998. április 10-én létrejött nagypénteki vagy belfasti megállapodás (a továbbiakban: az 1998. évi megállapodás) szerinti intézmények közreműködéséről szóló, az Egyesült Királyság által tett egyoldalú nyilatkozat (1) bekezdésében meghatározott feltételek mindegyikének teljesülése mellett – kezeljék az említett helyzetet. Az említett feltételek többek között előírják, hogy az értesítést a legrendkívülibb körülmények között és végső eszközként lehet megtenni, és hogy az Észak-írországi Nemzetgyűlés tagjai ezt megelőzően érdemi megbeszélést kezdeményeztek az Egyesült Királyság kormányával és Észak-Írország kormányán belül az uniós jogi aktussal kapcsolatos valamennyi lehetőség megvizsgálása céljából. Amennyiben az Egyesült Királyság e célból értesítést intézett az Unióhoz, a konkrét uniós jogi aktus által módosított vagy felváltott uniós jogi aktus a jegyzőkönyv 13. cikkének (3) bekezdése értelmében nem volna alkalmazandó Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban. Ehelyett a jegyzőkönyv 13. cikkének (4) bekezdésében előírt eljárással összhangban a jegyzőkönyv releváns mellékletét ki kellene egészíteni a konkrét uniós jogi aktussal módosított vagy felváltott uniós jogi aktussal. A jegyzőkönyvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(15) Amennyiben az Egyesült Királyság megtette a jegyzőkönyv 13. cikke tervezett új (3a) bekezdésének első albekezdésében említett, az Uniónak szóló értesítést, azonban egy választottbírói testület úgy határozott, hogy az Egyesült Királyság nem teljesítette az ilyen értesítéshez szükséges, az említett bekezdés harmadik albekezdésében meghatározott feltételeket, el kell érni az ilyen választottbírói testületi határozatnak való gyors megfelelést. A vegyes bizottságnak ezért ajánlást kell tennie az ilyen gyors megfelelés eléréséről. Ennek azon a közös értelmezésen kell alapulnia, hogy a gyors megfelelést ugyanolyan módon kell elérni, mint amikor az Egyesült Királyság nem tesz eleget a kilépésről rendelkező megállapodás 5. cikke szerinti, jóhiszeműségre vonatkozó kötelezettségeinek azáltal, hogy anélkül tesz ilyen értesítést, hogy teljesült volna a(z) 1/2023 vegyes bizottsági határozathoz csatolt, az 1998. évi megállapodás szerinti intézmények közreműködéséről szóló, az Egyesült Királyság által tett egyoldalú nyilatkozat (1) bekezdésében meghatározott feltételek mindegyike.

(16) Az Uniónak és az Egyesült Királyságnak el kell ismernie, hogy az Egyesült Királyságnak a jegyzőkönyv 13. cikkének tervezett új (3a) bekezdése szerinti értesítését az 1998. évi megállapodás szerinti intézmények közreműködéséről szóló, az Egyesült Királyság által tett egyoldalú nyilatkozat (1) bekezdésében foglalt minden egyes feltétel szerint kell megtenni ahhoz, hogy az értesítés megtételére a kilépésről rendelkező megállapodás 5. cikkének megfelelően jóhiszeműen kerüljön sor. Helyénvaló továbbá együttes nyilatkozat révén egyértelművé tenni, hogy amennyiben egy választottbírói testület úgy határozott, hogy az Egyesült Királyság valamely, a mechanizmust elindító, az Uniónak szóló értesítéssel kapcsolatban nem tett eleget a kilépésről rendelkező megállapodás 5. cikkének, a választottbírói testület határozatának való megfelelést gyorsan el kell érni.

(17) Az Uniónak és az Egyesült Királyságnak teljes mértékben igénybe kell vennie a kilépésről rendelkező megállapodás által a végrehajtásának felügyeletére létrehozott közös testületeket. A szakbizottság lehetővé teheti a véleménycserét az Egyesült Királyságnak a jegyzőkönyv működése szempontjából releváns árukra vonatkozó bármely jövőbeli jogszabályairól. E célból a szakbizottság egyedi összetételben – nevezetesen az árukkal foglalkozó különleges testületként – is összehívható, hogy értékelje az említett jövőbeli jogszabályok Észak-Írországra gyakorolt lehetséges hatását, előrevetítsen és megvitasson bármely felmerülő gyakorlati nehézséget. Az Unió és az Egyesült Királyság a jegyzőkönyv működésével kapcsolatos bármely kérdést a lehető legmegfelelőbb és leggyorsabb módon oldana meg. Ezért helyénvaló, hogy az Unió és az Egyesült Királyság e célból együttes nyilatkozatot fogadjon el a vegyes bizottságban.

(18) Az Uniónak tudomásul kell vennie az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban a jegyzőkönyv 18. cikkében foglalt demokratikus egyetértési mechanizmusról teendő egyoldalú nyilatkozatot, emlékeztetve a vegyes bizottságnak a kilépésről rendelkező megállapodás 164. cikke szerinti feladataira.

(19) Szükségesnek bizonyult kiterjeszteni a 4/2020 vegyes bizottsági határozatban ([3]) említett azon kereskedők körét, akik jogosultak a kockázatot nem jelentő áruknak az Egyesült Királyság más részeiből Észak-Írországba történő szállítására. Így különösen, új feltételeket kell meghatározni annak megállapítására, hogy az áruk nem kerülnek kereskedelmi jellegű feldolgozásra, többek között a gazdasági szereplők éves árbevételi küszöbértékének megemelésével, annak érdekében, hogy az áruk e gazdasági szereplők általi feldolgozása – a tevékenységi ágazatuktól függetlenül – ne minősüljön kereskedelmi jellegű feldolgozásnak. Ezen túlmenően az Egyesült Királyság más részein letelepedett gazdasági szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy csatlakozzanak a kockázatot nem jelentő áruk szállítására vonatkozó rendelkezések alapjául szolgáló megbízható kereskedői rendszerhez. A megbízható kereskedők engedélyezésére vonatkozó különös feltételeket részletesebben meg kell határozni, biztosítva ezáltal, hogy a megbízható kereskedők és az engedéllyel rendelkező fuvarozók számára a kockázatot nem jelentő áruknak az Egyesült Királyság más részeiből Észak-Írországba történő szállítása során nyújtott, a releváns uniós jogi aktusok célzott módosításaiban meghatározandó vámkönnyítéseket erősebb biztosítékok fogják kísérni.

(20) Ezen túlmenően szabályokat kell megállapítani azon feltételek meghatározására vonatkozóan, amelyek mellett az Egyesült Királyság más részeiből Észak-Írországba csomagokban küldött áruk kockázatot nem jelentő áruknak minősülhetnek, amennyiben e csomagokat Észak-Írországban lakóhellyel rendelkező magánszemélyeknek kézbesítik, és engedéllyel rendelkező fuvarozók hozzák Észak-Írországba.

(21) Az Uniónak tudomásul kell vennie az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban teendő egyoldalú nyilatkozatot, amely meghatározza az Egyesült Királyság más részeiből Észak-Írországba csomagokban szállított árukra vonatkozó jogérvényesítési intézkedések megerősítése céljából általa bevezetni kívánt gyakorlatot.

(22) Helyénvaló meghatározni a vegyes bizottságban egy elfogadandó határozat, valamint megteendő ajánlások és együttes és egyoldalú nyilatkozatok tekintetében az Unió által képviselendő álláspontot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kilépésről rendelkező megállapodás 164. cikkével létrehozott vegyes bizottságban (a továbbiakban: a vegyes bizottság) a vegyes bizottság által elfogadandó határozat, valamint megteendő bizonyos ajánlások tekintetében az Unió által képviselendő álláspontot az e határozat 1. mellékletében foglalt határozattervezet és ajánlástervezetek tartalmazzák.

2. cikk

Az Unió és az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban teendő bizonyos együttes nyilatkozatok tekintetében az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspontot az e határozat 2. mellékletében foglalt együttes nyilatkozattervezetek tartalmazzák.

3. cikk

Az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban teendő, tervezet formájában az e határozat 3. mellékletében foglalt, bizonyos egyoldalú nyilatkozatok tekintetében az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspont az, hogy az Unió tudomásul veszi e nyilatkozatokat. Az Egyesült Királyság által a vegyes bizottságban a jegyzőkönyv 18. cikkében foglalt demokratikus egyetértési mechanizmusról teendő egyoldalú nyilatkozat tekintetében az Unió emlékeztet a vegyes bizottságnak a kilépésről rendelkező megállapodás 164. cikke szerinti feladataira is.

([3]) A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottság 4/2020 határozata (2020. december 17.) a kockázatnak nem kitett áruk meghatározásáról [2020/2248] (HL L 443., 2020.12.30., 6. o.).

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2023. március 21-én.

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL